EL-MUÂFİ BİN İMRÂN

Büyük bir hadîs âlimi. Künyesi, Ebû Mes'ûd'dur. Doğum târihi bilinmemektedir. 185 (m. 701) târihinde vefât etti. Hadîs öğrenmek için uzak memleketlere yolculuk yaptı. Âlimlerin yanından ayrılmadı. Süfyân-ı Sevrî'nin yanında kaldı. Ondan ilim aldı. Onun terbiyesinde yetişti. Sünnetler, zühd, edeb ve fitneler mevzûunda eserler yazdı. Bunların çoğunu, Süfyân hazretlerinden öğrendiği bilgiler teşkil eder. Süfyân-ı Sevrî, İbn-i Ebî Zi'b, Mâlik, Yûnus bin Cüreyc, Abd-ül-Humeyd bin Ca'fer gibi büyük âlimlerden (r.anhüm) hadîs-i şerîf öğrenmiştir. Ondan da Mûsâ bin A'yun, Abdullah bin Mübârek, Bakıyye bin Velîd ve zamanındaki bütün Musul âlimleri, Bağdât'da Bişr bin Haris, Muhammed bin Ca'fer gibi âlimler (radıyallahü anh) hadîs-i şerîf rivâyet etmişlerdi. Rivâyet ettiği hadîs-i şerîfler Buhârî ve Müslim'de yer alır.

Hakkında âlimlerin söyledikleri:

İbrâhîm bin Abdullah el-Hirevî: "Muâfi bin İmrân, dünyâda gözü olmayan, fazîlet sahibi, cömert, asil ve akıllı bir zâttır."

Muhammed bin Sa'd: "Hadîs ilminde sika (güvenilir), seçkin bir zât olup, Sünnet-i seniyye'ye çok bağlı idi."

Ebül Haris: "Musul'da akrabasının ileri gelenleri arasında yer alıyordu." dediler.

Süfyân-ı Sevrî: "Senin şahsın da ismin gibi. Seninle insan rahatlıyor ve iyi oluyor" Muâfî'nin ismi geçince, "O, âlimlerin yakutudur" derdi.

Bişr “O, hadîs-i şerîf ve ilmi mes’eleler ezberler, üzüntü ve sevinç zamanlarında da değişmez, aynı hâlini muhafaza ederdi.

Bir Menkıbesi:

Cüneyd-i Bağdadî hazretleri anlatıyor: Sırrî-yi Sekatî’den duydum. Buyurdu ki: “Bişr bin Haris denen bir zât, Cuma günü gelip mescide girmişti. Kapıcılar onu dilenci zannederek, içeri almadılar. Kovdular. Bunun üzerine Bişr bin Haris, kenarda, bir kubbenin altında oturup ağlamaya başladı. Bu sırada yanına Muâfi bin İmrân geldi. “Sana ne oldu da ağlıyorsun” dedi. “Mescide girecektim. Kapıcılar beni içeri almadılar” deyince, “Üzüldün, değil mi?” dedi. O da “Evet” diye cevap verdi. Muâfi bin İmrân, “Kalk, beraber mescide girelim” deyince, o zât “Gitmem artık” dedi. O zaman Muâfi bin İmrân hazretleri, o zâta “Süfyân-ı Sevrîden (radıyallahü anh) duydum: Mü’min, her taraftan ona belâ ve musîbet gelinceye kadar, îmânın hakîkatine eremez” buyurdu, dedi.

Rivâyet ettiği hadîs-i şerîfler: Evzâî’den, o da Katâde bin Enes’ten rivâyet etti. Resûlullah (aleyhisselâm) buyurdu ki: “Bid’at sahipleri yaratılmışların en şerlilerindendir.”

İbn-i Heysâme’den rivâyet etti. Bilâl (radıyallahü anh) Resûlullahın (aleyhisselâm) yanında kalktı. Falanca kadın vefât etti ve rahata kavuştu dedi. Bunun üzerine, Resûlullah (aleyhisselâm), gazâblanıp, “Rahata kavuşan, ancak Allahü teâlânın affına ve mağfiretine kavuşandır” buyurdu.

İbn-i Umâre’den rivâyet etti: “Eğer, Allahü teâlânın indinde, dünyânın sivrisinek kanadı kadar kıymeti olsaydı, kâfire katiyyen ondan bir yudumluk su bile vermezdi.”

İsrail ve Süfyân-ı Sevrî’den rivâyet etti: **“Eğer, Sabır insan olsaydı, kerîm bir kişi olurdu.”**

İbn-i Umâre’den rivâyet etti. Resûlullah (aleyhisselâm) “Siz aranızdaki zaîflerinizin duâ ve ihlâslarıyle, Allahü teâlânın yardımına kavuşuyorsunuz” buyurdu.

Mugîre bin Ziyâd’dan rivâyet etti: Âişe (radıyallahü anha), Resûlullah geceleyin dört rek’at namaz kılar, sonra biraz dinlenir, tekrar namaza devam ederdi. Nihâyet, içimden acıyıp “Anam babam sana feda olsun yâ Resûlallah! Allahü teâlâ senin geçmiş ve gelecek bütün günâhlarını bağışlamadı mı? “Niçin bu kadar çok ibâdet yapıyorsun” deyince, Resûlullah efendimiz, “Şükredici bir kul olmayayım mı?” buyurmuştur.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Târîh-i Bağdâd cild-13, sh. 226

2) Tehzîb-üt-tehzîb cild-1, sh. 199

3) Tezkiret-ül-huffâz cild-1, sh. 287

4) Hilyet-ül-evliyâ cild-8, sh. 288

5) El-A’lâm cild-7, sh. 260

6) Mu’cem-ül-Müellifîn cild-12, sh. 303